

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ГЕРМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра германської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«ІНТОНАЦІЙНІ МОДЕЛІ СУЧАСНОЇ
АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

Спеціальність¹: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма: Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	германської філології
Факультет	германської філології і перекладу
Викладач	Алексієвець Оксана Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент
Статус дисципліни ²	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр ³	3 курс, V
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 / 90
Мова викладання	англійська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Упродовж студювання курсу «Інтонаційні моделі сучасної англійської комунікації» систематизуються та поглиблюються знання у галузі фонетики англійської мови. Навчальна дисципліна «Інтонаційні моделі сучасної англійської комунікації» знайомить студентів з основними теоретичними положеннями інтонаційної організації мовлення та розвиває практичні навички англійської мовленнєвої комунікації. Зміст розкривається в одному змістовому модулі, у якому закладаються теоретико-методологічні основи інтонації мовлення, пропонується студювання актуальних проблем інтонології, фоностилістики, прагмафонетики, соціофонетики та ознайомлення з прийомами інтерпретації усного мовлення у різних ситуаціях спілкування. Окрім того, важливе місце відводиться підготовці фахівця, що передбачає розвиток здатності до критичного мислення, формування вміння пошуку й обробки інформації, планування і виконання прикладного фонетичного дослідження та ефективної презентації його результатів.

¹ Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

² Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

³ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	Важливе місце відводиться вдосконаленню навичок аналізу, необхідних для розуміння ритмічно-інтонаційної побудови текстів у різних сферах комунікації, навичок аудіювання мовлення різного функційного, стилістичного та риторико-експресивного спрямування. Все це слугуватиме розвитку комунікативних компетентностей.
Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i>	Метою вивчення навчальної дисципліни «Інтонаційні моделі сучасної англомовної комунікації» є систематизація та поглиблення знань студентів у галузі комунікативної фонетики англійської мови шляхом практичного студіювання й аналізу особливостей інтонаційних моделей висловлень у різних контекстах сучасної англомовної комунікації.
Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i>	1.1. Знати сутність основних понять та категорій інтонології, фоностилістики та комунікативної лінгвістики: інтонація, просодія, просодичні засоби, функції інтонації, комунікація, фоностилістика, фоностиль, екстралінгвістичні чинники, офіційне/неофіційне мовлення, інтонаційна група, фоноблок, емоційно-прагматичний потенціал тощо. 1.2. Знати сучасні наукові підходи до вивчення фоностилю та класифікації фоностилів. 1.3. Знати методологічні та методичні особливості фонетичного дослідження задля визначення провідних інтонаційних моделей фоностилів. 1.4. Володіти знаннями про систему інтонаційних моделей, притаманних різним стилям комунікації. 2.1. Демонструвати практичні вміння аудитивного аналізу фрагментів сучасного англійського мовлення. 2.2. Уміти визначити й описати просодичні засоби мовлення та їх взаємодію на основі спостереження мовленнєвої діяльності представників англомовного соціуму. 2.3. Уміти обґрунтовувати вибір просодичних засобів мовлення для кожного фоностилю та самостійно їх вживати для досягнення бажаного комунікативного ефекту. 3.1. Розвивати навички публічних виступів на тему дослідження на наукових семінарах, колоквиумах, конференціях тощо. 3.2. Якісно готувати індивідуальні чи групові презентації з визначеної тематики з опорою на комп'ютерну і мультимедійну підтримку, виготовляти роздатковий матеріал, таблиці і схеми в межах професійно-методичної підготовки викладача теоретичних мовних дисциплін. 4.1. Дотримування принципів академічної доброчесності як головних орієнтирів у проведенні наукової роботи. 4.2. Використовувати сучасні методики фонетичного аналізу у проведенні власних досліджень у галузі комунікативної лінгвістики та інтонології.
Компетентності⁴ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

⁴ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ЗК)

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 14. Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу.

ЗК 15. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності, здійснювати творчий науковий пошук.

ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ (ФК)

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 14. Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.

ФК 15. Розуміння методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті і захисту інтелектуальної власності та її результатів; усвідомлення значущості практичної

	філософії для формування сучасного комунікативного суспільства. ФК 16. Здатність до науково-лінгвістичного мислення, розуміти природу лінгвістичних явищ та процесів, вільно орієнтуватися у науковій лінгвістичній інформації та верифікації наукових концепцій, ефективно й компетентно брати участь в різних формах наукової комунікації (конференціях, круглих столах, дискусіях, наукових публікаціях) в галузі філології.													
Види занять і їхній розподіл за годинами	<table border="1"> <tr> <td>семінарські заняття</td> <td>30 год.</td> </tr> <tr> <td>самостійна робота</td> <td>60 год.</td> </tr> </table>	семінарські заняття	30 год.	самостійна робота	60 год.									
семінарські заняття	30 год.													
самостійна робота	60 год.													
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Інтонаційні моделі сучасної англомовної комунікації Тема 1. Мовленнєва комунікація та її типи Тема 2. Сучасний статус фоностилістики. Фоностилі Тема 3. Інтонаційна організація мовлення Тема 4. Інтонаційні моделі інформаційного стилю мовлення Тема 5. Інтонаційні моделі академічного стилю мовлення Тема 6. Інтонаційні моделі публіцистичного стилю мовлення Тема 7. Інтонаційні моделі декламаційного стилю мовлення Тема 8. Інтонаційні моделі розмовного стилю мовлення													
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів) Форми та критерії оцінювання студентів: Семестрове оцінювання 1. Тематичний контроль: – письмовий контроль у вигляді тестів; – усне фронтальне чи вибіркоче індивідуальне опитування; – заслуховування індивідуальних чи групових презентацій за визначеною тематикою. 2. Модульний контроль : написання МКР Підсумкове оцінювання: залік Умови допуску до заліка: повне виконання програми курсу, відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять, успішне виконання МКР. Критерії оцінювання Модульної контрольної роботи Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. МКР виконується наприкінці семестру. Оцінка за МКР є сумою балів за всі завдання роботи по 2 бали за кожен правильну відповідь. Отримані бали трансформуються в оцінку і рейтинговий бал за МКР так: <table border="1" data-bbox="715 1888 1525 2141"> <thead> <tr> <th>Бали</th> <th>Оцінка</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>“відмінно”</td> </tr> <tr> <td>75-89</td> <td>“добре”</td> </tr> <tr> <td>60-74</td> <td>“задовільно”</td> </tr> <tr> <td>59 і менше</td> <td>“незадовільно”</td> </tr> <tr> <td>Неявка на МКР</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		Бали	Оцінка	90-100	“відмінно”	75-89	“добре”	60-74	“задовільно”	59 і менше	“незадовільно”	Неявка на МКР	
Бали	Оцінка													
90-100	“відмінно”													
75-89	“добре”													
60-74	“задовільно”													
59 і менше	“незадовільно”													
Неявка на МКР														

Організація оцінювання:

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності, включаючи аудиторну й самостійну роботу, та написання модульної контрольної роботи на останньому семінарі.

Шкала відповідності оцінок**Семестровий рейтинговий бал**

У структурі модуля оцінюються такі складники:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

Критерії оцінювання

№	Види навчальної діяльності	4-баль на система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	найвищий рівень репродуктивної та продуктивної активності: активну участь на семінарських заняттях, вияв загальної ерудованості із обговорюваних питань;
		4	достатній рівень активності на заняттях, вияв достатнього рівня ерудованості, достатні знання, здібність самостійного мислення та виконання завдань;
		3	середній рівень репродуктивної активності, вияв знань основного програмного матеріалу в обсязі який вимагає подальшого поглиблення знань для успішного засвоєння програми;
		2	недостатній рівень активності під час аудиторних занять, недостатність знань навчально-програмного матеріалу, серйозні помилки при виконанні завдання

		0	відсутність на занятті
2.	Самостійна робота	5	інноваційний творчий підхід до виконання завдань, самостійність та оригінальність
		4	творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань
		3	виконання завдань для самостійної роботи за суттєвої допомоги з боку викладача
		2	неглибоке, фрагментарне виконання завдань
		0	відсутність самостійної роботи

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР.

Підсумковий контроль. Залік

Залік відбувається в усній формі.

Критерії оцінювання на заліку:

Зараховано – повна, змістовна відповідь на питання заліку в адекватному мовленнєвому оформленні (питання додаються нижче).

Не зараховано – неповна, поверхнева відповідь на питання заліку (або її відсутність) зі значною кількістю мовних помилок.

Відмітка про залік у національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну так:

90 – 100 балів	A	зараховано
82 – 89 балів	B	
75– 81 бал	C	
66 – 74 бали	D	
60 – 65 бали	E	
59 балів і нижче	FX	не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, складають залік за результатами

	роботи й отримують відмітку про залік “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС. Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік з опитуванням. За успішного складання їм виставляється відмітка про залік “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – Е та бал 60. Якщо студент на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою. При виконанні завдань чи складанні заліку студенти зобов’язані дотримуватися правил академічної доброчесності. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час виконання МКР чи складання заліку викладач йому / їй і всім присутнім у навчальній аудиторії повідомляє про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкриває суть цього факту. Викладач відповідно до визначених у Програмі критеріїв оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, 0 (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «незадовільно» у 4-бальній системі за виконання МКР чи складання заліку. Не пізніше наступного робочого дня викладач письмово інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Для успішного засвоєння дисципліни здобувачі вищої освіти повинні продемонструвати: 3.1. Знання основ фонетики англійської мови на основі опанованих курсів «Вступ до мовознавства» та «Практична фонетика англійської мови»; базової термінології в галузі фонетики. 3.2. Вміння адекватно оформлювати мовлення; використовувати загальнонаукові та традиційні спеціальні методи лінгвістичних досліджень. 3.3. Володіння уміннями й навичками культури актуалізації англійського мовлення; критичного мислення; проведення презентацій англійською мовою.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Рекомендована література Основна Дворжецька, М.П., Макухіна, Т.В., Великова, Л.М. & Снегірьова Є.О. (2005). <i>Фонетика англійської мови. Фоностилістика та риторика мовленнєвої комунікації</i>. Вінниця: Нова книга. Захарова, Ю.М. (2004). <i>Інтонаційна організація сучасного англійського мовлення</i>. Київ: Видавництво НА СБ України. Калита, А. А. (2001). <i>Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлювання</i>. Київ: КДЛУ. Калита, А.А. &Тараненко, Л.І. (2010). <i>A Concise Dictionary of Phonetic Terms</i>. Ternopil. Bradford, B. (1988). <i>Intonation in Context</i>. Cambridge: Cambridge University Press.

	Brown, G. (1990). <i>Listening to Spoken English</i>. London: Longman. Roach, P. (2009). <i>English Phonetics and Phonology. A Practical Course</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Shtakina, L.O. (2013). <i>Phonostylistics through practice</i>. Vinnytsia: Nova Knyha. Wells, J.C. (2006). <i>English Intonation</i>. http://www.phon.ucl.ac.uk Додаткова Бокова, В.А. (2000). Інтонація як засіб реалізації стратегії мовного спілкування у діловому дискурсі. https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ee624fcd-9f7d-46e5-a09b-85164802e53a/content Тараненко, Л. (2014). <i>Актуалізація англійських прозових фольклорних текстів малої форми</i>. Київ: Кафедра. Anderson, K. (2016). <i>TED TALKS. The Official TED Guide to Public Speaking</i>. Boston, New York: Houghton Mifflin Harcourt. Brazil, D. (1985). The Communicative Value of Intonation in English. <i>Discourse Analysis monograph 8. English Language Research</i>. Birmingham. Crystal, D. (1992). <i>A Dictionary of Linguistics and Phonetics</i>. 3rd ed. Oxford: Blackwell Reference. Cruttenden, A. (1986). <i>Intonation</i>. Cambridge: CUP.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<i>тематичний контроль:</i> індивідуальне та фронтальне опитування; поточне тестування; оцінювання презентацій <i>модульний контроль:</i> написання МКР <i>підсумковий контроль:</i> залік

Затверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 12 від 29 квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

М.О. Шутова
(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри германської філології, протокол № 13 від 30 квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

М.О. Шутова
(ім'я, прізвище)

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).